МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

МКОУ "Цурибская СОШ"

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы МКОУ Цурибской «СОШ»

________________________ Ярбилова А. Г.

Приказ №83
от «25» августа2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Авар адабият»

для обучающихся 6 класса

Составила: *Магомедова А. И.*

с. Цуриб 2023 год

Авар адабият 6 класс

№	Дарсил тема	Саг1тазул къалар	Дарсилмурад	Рокъобе х1алт1и	Планалъулаб къо-моц1	Х1ужжаялъул аб къо-моц1
1	Авар адабиятва г1умру	1	1. Лит.асаразултайпабазулбици; 2. Фальклоралъе г1аммаб баян кьезе; 3. Авар адабияталдерокьибижизаби.	Гьум 3-6	02.09	
2	Къайицадахъал.	1	1. Халкъияб к1алзул гьунаралъуласаразе баян кьезе; 2. Маргьабазултайпабазулбици; 3. Рит1ухълъи цебегьаби-маргьаялъуласлиябмурад бук1ин бич1ч1изаби	Гьум 7-9. Бицине	09.09	
3	Ралъдал чу. Маргьаялъул анализ	1	1. Маргьа ц1али; 2. «Къварилъи бихьич1ого, г1ат1илъи щоларо» - абурабкициялъул маг1на бици; 3. Маргьаялъул анализ гьаби; 4. Гьунар ц1ик1асул ц1ар к1одо гьаби 5. Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 9-20. Суратбахъизе	16.09	
4	Муг1рузул Г1али	1	1. Ц1алул бажариборхизаби 2) К1алзул гьунаралъуласараздерокьи ц1ик1к1инаби	Гьум 21-25	23.09	
5	Муг1рузул Г1али. Анализ	1	1. Кинабкъимат мац1ихъанлъиялъе халкъалъкьолеббугеббихьизабизе; 2. Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 21-27. Кесек рек1ехъе лъазабизе	30.09	
6	Халкъияб к1алзул гьунаралъуласаралъул х1акъалъулъ баян. Г1. Хачалов « Г1акъилаб къадако»	1	1. Халкъиял к1алзул гьунаралъуласаразулбици; 2. Маргьабазултайпабитакраргьари 3. Маргьабаздерокьи ц1ик1к1инаби	Гьум 27-30	07.10	
7	Заирбег Г1алиханов. Беццабсапар Халкъиялмаргьабаздагивали тературияздагигьоркьоб бат1алъи	1	1.Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Сих1ру вамакру рик1к1ад гьабизекколеблъи бич1ч1изабизе 3. Маргьабаздагьоркьоббугеб бит1алъи бихьизаби; 4. Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 35-49 Гьум 49-51	14.10	

8	Г1. Шахтаманов. Халкъалъулццин	1	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Бах1арчилъи ц1алдохъабазулъ бижизаби	Гъум 54-59	21.10	
9	Халкъалъулццин. Анализ	1	1. «Цочиясбо г1уц1ула, цочиясбобиххула», - абурабкициялъул маг1на бич1ч1изаби; 2. Ц1алул бажариборхизаби	Гъум 54-63	28.10	
10	И. Г1алих1ажияв. «Рицинин цохабарал». Кицабиялалфазал	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Ц1алдохъабазул зах1маталдехун бугеброкьи ц1ик1к1инаби; 3. Бац1ц1адаб, г1ет1 т1ун щвараб маг1ишаталда бугеббаракаталъулбицине 4. Коч1ол анализ гьабизе. 5. Ц1алул бажариборхизаби	Гъум 65-68. 5 рек1ехъе лъазабизе	11.11	
11	Хъ.Мах1муд. Рек1елъ ияx1бугев аск1овег1ан ц1ай	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1алкъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Чияр зах1мат кваналелмакруял чаг1азул къасдал къват1ир ч1вазарун ругеб куц; 3. Ц1ияб г1умру т1аде щолеб бук1ин бихьизабизе шаг1ирасул бугеб рак1ч1ей бихьизабизе.	Гъум 70-73. Рек1ехъе лъазабизе	18.11	
12	Батирай. Бах1арчиясул куч1дул	1	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баяналкьезе; 2. Батирайилзаманаялъ Ват1ан ц1униялъул бук1араб ц1арги к1варги лъазе;Багьадурасулкинаб г1амал-хасият бук1ине кколеббихьизабизе. 3. Батирайил коч1олаб кламалъулгъварилъи, г1адатлъи,къокълъи. 4. Метафораялъеаслияб бич1ч1и кьезе;	Гъум 74-77. Рек1ехъе лъазабизе	25.11	
13	Ахтиса Х1ажи. «Мискинчияс Г1акълу кьуни», «Цокагъат бит1е» КъуркълисаЩазал г1умру вакъисмат		1. ПасихIго, пикругьабун, асаралцIализе. 2. Асараздахурхунсуалалкьезе. 3. Асараздахурхун, суалазежавабалкьезе. 4. Авторасулкинаббербалагьиасаразулгерояздехунбугебалиургъизе. 5. Щибмурадалдахъварабасаралипикругьабизе. 1. Щазал г1умруялъул х1акъалъулъ баян; 2. Г1адамазе наг1ана, кьезебегьулареблъибициневалъазе; 3. Бечедав вук1иналъ жиндиещолареввасасячинилангигуккун, рехунтарайясалъул кьог1аб къисматбихьизаби; 4. Рокьи г1азаб, рух1ияб бечелъирагьизе коч1охъаналъул бугебгьунар	Гъум 84-86	02.12	
14	ЙирчиГъазахъ. «Сибиралдасакагъат» «Икъбал»	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал; 2. Зулмугьаби, х1ач1лъи лъик1аб г1амал-хасият гьеч1еблъи лъазе; 3.Ват1анги тезабун, Сибиралде рит1арал дагъистаниязул кьог1аб г1умруялъул сурат цебеч1езабун бугеб куц бихьизабизе 4. Туснахъ къот1аразул рижарабракьалъухъурхъибихьизабизе 5. . Бечелъиялдебалагьун, чиясулкъадруборцунебсоциалияб г1уц1иялде авторас г1унт1изабулеб г1айиб бихьизаби	Гъум 78-83	09.12	

15	Калам цебет1езаби.	1	1. К1алзул вахъвавул калам цебет1езаби: 2. Малъараб материал такраргъаби.		16.12	
16	20 г1асруялъул авар адабият. Ц1. Х1амзат. Г1умру ваадабияб х1аракат Шамил. Чоде бет1ергьанас хъвараб.	1	1. Поэтасул г1умруялъул х1акъалъулъ баяналкьезе; 2.Ц1алдохъабазул рокьибижизабизе Х1амзатил хъвадарухъанлъиялде; 3. Коч1охъанасул махсара, чода бадибч1вай, г1айибал гьари, гьелгьариялъе 4.Цалулбажариборхизаби 5.Халкъиявбагьадурасдебугьтаналлъей, кьуч1 гьеч1ел ч1орал, раг1и рехи-мекъабишбугинабураб шаг1ирасул пикру коч1олъ загьирлъи; 6.Шамилил бах1арчияб тарихалъекъиматкьезе;	Гьум 87-92. Гьум 92-94	23.12	
17	Пилги ц1унц1раги	1	1. Жиндиргокъуваталде мугъч1вайги гьабун, ч1ух1и бихьизабурабпилалъулмисалалдасан шаг1ирас г1адамасулъ рекъеч1еб пахрuяб ч1ух1и какулеб куц лъай ; 2. Баснялъул насих1ат	Рек1ехъе лъазабизе	30.12	
18	Маймалакги ц1улал устарги Басня	1	1. Жиндиргуребиш т1аде босаравчисурулеб куц бихьизаби; 2. Г1амал к1одолъи, рак1ч1ей, хъулухъгуребиш бот1роде босиквешабжо бук1ин лъазе 3.Баснялъул х1акъалъулът баян кьезе; 4. Бит1ун, бич1ч1ун, пасих1го ц1али; 5. К1алзул калам цебет1езаби	Гьум 94-97 Нижер кету. Нижер г1ака. Сочинение лъугьина-бизе	13.01	
19	Заид Х1ажиев. Х1анч1ик1к1ал ц1али	1	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ баяналкьезе; 2. Гогьдари, г1амал к1одолъи-сури бук1ин бихьизаби; 3. Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 100-106	20.01	
20	Х1анч1ик1ак1ал. Анализ	1	1. Баснялъул анализ гьаби; 2. Ц1одораб х1инч1 х1анч1алъе ин вацадахъ х1алт1иялдаса щвараброххел, гагулмакрулъи; 3. Х1анч1азул эркенаб зах1матги гагулпахрулъигибихьизабизе шаг1ирас х1алт1изарурал сипатиял раг1аби ратизелъай	Гьум 103-110	27.01	
21	Цакьугициги	1	1. Рек1елъ чаран бук1ин чилъиялъуласлияб шарт1кколеблъиЦакьулгиЦилгимисаладалъун шаг1ирас загьиргьабунбугеб куц; 2. Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 110-113	03.02	
22	Р. Динмух1амаев. Хиянатчи	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъул кьокъаб баян; 2. Ват1аналде къоккарабмехалъ, нахъекъан ч1арав чиясулрогьояб г1умру вагьелъулкколебинжитабахирбихьизаби;	Гьум 114-128	10.02	
23	Хиянатчи. Хабарияласаразултайпаби	1	1. Ват1аналъе хилиплъаравчиясжиндирго г1агарлъи, йокьарай яс учузгоричулеб куц бихьизаби; 2. Ц1алул бажариборхизаби 3. Хабарияласаразе баян кьезе;	Гьум 128-139	17.02	
24	Р. Х1амзатовасул	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьезе;	Гьум 140-143	24.02	

	творческиябнух		2. Р. Х1амзатов -ч1ух1и			
25	Россиялъулсолдатал. Анализ	1	1. Халкъаздагъоркьобгъудуллъи, г1адамазе Ват1аналъул хиралъи, рагъухъабазул бах1арчилъи, рух1ияб бечелъибихьизабунбугебгъунаралъулбицине; 2. Ц1алул бажариборхизаби 4.Рагъул кинабсипат–сураткьунбугебалибицине; 5.Вацлъи щулалъизабизекколеблъибихьизабизе; 6. Ц1алул бажариборхизаби	Гъум 143-150 Суратбахъизе	03.03	
26	Р. Х1амзатов. Къункъраби	1	1. Ват1аналъул намус ях1 ц1унун рагъарал, х1алт1арал бах1арзазе сайгъатгъабураб кеч1 бук1ин лъай; 2. Ц1алул бажариборхизаби	Гъум 151 Рек1ехъе лъазабизе	10.03	
27	Ф. Г1алиева. Диррахьдал мац1 Сочинение	1	1. Поэталъул г1умруялъул баяналкьезе; 2. Мац1 гьеч1они, гьеч1о миллат. Миллат т1аг1арал къавмал – рух1ияб иццкъараб къулг1а бук1ин бич1ч1изаби 3. Рух1ияб хазина – рахьдал мац1 ц1унеян Фазуцабалеб ах1и 4. Авар мац1алде бугеброкьи ц1ик1к1инаби; 5. Мац1 гьеч1они – гьеч1о миллат; 6. К1алзул вахъвавул калам цебет1езаби	Гъум 153-157 Сочинение лъугьина-бизе	17.03	
28	Х1. Х1ажиев. Г1алибегил къулг1а. Тексталда т1ад х1алт1и	1	1. Г1умруялъул х1акъалъулъ къокъабго баян кьезе; 2. Г1алибегилги гьесул ч1ужу Айизалги г1аданлъи, рек1ел сахаватлъи, адаб х1урматгун инсан к1одо гьавизебугебгъунарбихьизабунбугебкуцалъулбицине; 3. Сверухъбугеб т1абиг1аталдехун херав маг1аруласул бугеброкьива т1алаб 4.К1алзул калам цебет1езаби; 5. Г1аданлъи, адаб-х1урмат гьаби – нилъераслиябналъи бук1ин бич1ч1изаби	Гъум 158-166. Суратбахъизе	07.04	
29	М. Г1абдух1алимов Госпиталалъул вас 1-4 бут1а	1	1. Поэтасул г1умруялъул х1акъалъулъ къокъаб баян кьезе; 2. Бах1арчилъи, къвак1и бищун лъик1ал г1амалал рук1ин лъазе; 3. Х1амзатилги Сахратилгигьудуллъиккей; 4. Лъукъаралсолдатаз Х1амзатил эбелалъул х1урмат гьабулеб куц бихьизабизелъай 5. Ц1алул бажариборхизаби	Гъум 168-188.	14.04	
30	Госпиталалъул вас. Анализ	1	1. Анализ гьаби; 2. Асаралъул г1уц1иялъул бици; 3. Ц1алдохъабазулъ бах1арчилъи бижизабизе	Гъум 168-188.	21.04	
31	Багъатар. Дихъралагъун ч1а, муг1рул. Анализ. Пейзаж	1	1. Хъвадарухъанасул г1умруялъул х1акъалъулъ баянал; 2. Муг1рузде, т1абиг1аталде, сверухълъиялдерокьижегиц1ик1к1инаби. 3. Пейзажалъеаслияб бич1ч1и кьезе; 4. Багъатарица т1абиг1аталъе кинабкъиматкьунбугебалибихьизабизе; 5. Г1исиназдаги ч1ах1ияздаги гьоркьобгъудуллъибихьизаби	Гъум 190-210	28.04	

			6. Х1айваназдехун рокьи ц1ик1к1инаби; 7. Ц1алул бажариборхизаби			
32	ЭффендиКапиев. Разведчикал. Сабаб. Маг1арухъ чвахунц1ад. Очеркалъул х1акъалъулъ баян	1	1. Шаг1ирасул г1умруялъул х1акъалъулъ баян кьей; 2. Тушманасдаса рец1ел босизебугеб г1ишкъу бихьизаби; 3. Ват1аналде жегирокьи ц1ик1к1инаби; 4. Бергьенлъиялъулицц – халкъазулгъункарабцолъи, Ват1аналде рокьи бук1ин бихьизаби 5.Рагъдахвалдаса ц1унулеб сабаб – ц1одорлъи, бах1арчилъи, х1инкъи лъангут1и бук1ин лъай. 6. Чвахунц1ад банхадуб т1абиг1аталъул хиса-басиязулбицинелъай; 7. Т1абиг1ат-нилъер аслияббечелъи бук1ин бич1ч1изаби; 8.Ц1алул бажариборхизаби. Очеркалъе баян кьезе;	Гьум 212-222. Гьум 222-226 Кесек рек1ехъе лъазабизе	05.05	
33	Мух1амад-Султ1ан Ях1яев. Питна. Г1урул ханал	1	1. Шаг1ирасул х1акъалъулъ къокъалбаяналкьезе; 2. Лъималазулгьудуллъи-вацлъибиххизабизе, гьездагьоркьобпитнабекьулевягъзинвихьизави. Гьудулзабирагъизе т1ами вагьелъул х1асил бич1изаби ; 3. Гьалмагъзабигуккун, ц1ар босизе къвариг1арав ц1алдохъанасул квешаб г1амал бихьизаби. Х1арам кида-къадги т1атинч1ого хут1унгут1и бихьизаби; 4.Лъималазда гьоркьоб х1алихьалъи бегьунгут1и бихьизаби; 5.Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 227-237. Гьум 227-247	12.05	
34	Гъ. Бах1андов «Эмен».ХашагисаБецавКъурбан. МискинавШахул яс	1	1. Х1алихьали къват1иб ч1вазаби; 2. Ц1алул бажариборхизаби	Гьум 248-250	19.05	
35	Х1асил гьабиялъулдарс	1	1. К1алзул калам цебет1езаби		26.05	

Лъаялъулвабажариялъулрахъаль VI классалъул
ц1алдохъабазда церелъолеласлиял т1алабал

Ц1алдохъабазда лъазеккола:

-лъазаруралаcаразулвагьезулавторазул ц1арал;

-лъазаруралaдабиял терминал, багьадурасулва т1абиг1аталъул сурат, гипербола.

-программаялда рек1ехъе лъазаризерихьизаруралтекстал.

Ц1алдохъабазухъа бажаризеккола;

-Минуталдажаниб 100-110 раг1и кколебхехлъиялдалъазаруралтекстал рит1ун, раг1ун вачвахун ц1ализе:

-асаралдасахасаллъугьа-бахъиналратIарахъизе;

-лъазабулебасаралдажанирккoлеллъугьа-бахъиназдагьоркьобзаманиябва г1илла-мурадияб бухьен ч1езабизе;

-лъазабулебасаралъултексталдажанирсипатиял раг1аби ратизе;

-лъазабулебасаралъулбагьадуразулишаздебалагьун, гьезул г1амал-хасияталъул бицине;

-художествиял, рич1ч1изе бигьаял г1елмиял текстал рит1ун, чвахун, раг1ун ц1ализе;

-художествияласарал пасих1го ц1ализе;

-гьит1инаб асар, яги к1удиялъул кесек изложение х1исабалда бицинегихъвазеги;

-зах1маталъул темаялдасочинениялхъвазе;

-хабариябасаралъул, яги гьелъулцо бут1аялъул план г1уц1изе;

асаралъулбагьадураздехунвалъугьа-бахъиназдехунлъугьарабберба лагьигизагьиргьабун, жинцаго ц1аларал асаразекъиматкьезе.